

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înopiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

La

Abonament lunar

pentru August st. v.

— cu prețurile din capul foi —

invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

„Representanții“ națiunii.

În coloanele acestei foi s'a spus de multe ori, că parlamentul actual din Budapesta nici-decum nu este oglinda fidelă a majorității cetățenilor din țările coroanei ungare. Cu deosebire majoritatea parlamentară, care dă și susține guvernul, este tot ce se poate mai forțat și mai falsificat într-o țară constituțională.

Este lucru știut, că majoritatea aceasta se alege în cea mai mare parte în întințurile așa numite ale naționalităților, adică între Slovaci din Ungaria-de-Nord, între Sârbi din Ungaria-de-Sud și în prevalență între Români din Transilvania și Bănat. Ear' cercuri curat maghiare abia sunt vr'o câteva, afară de șvabo-jidovimea câtorva orașe, care se alegă deputați guvernamentali.

Ei bine, cel-ce cunoaște cât de puțin raporturile politice din statul ungar, va înțelege ce ironie politică ar fi să creadă cineva, că Români, Sârbi și Slovaci susțin actualul guvern prin deputații guvernamentali, care se aleg în cercurile locuite de dișii. Slovaci, cărora actualul regim li-a nimicit orice viață națională, li-a închis institutele de învățământ, li-a confiscat fondurile naționale, li-a maghiarisat școala și biserica: acești Slovaci se fie susținătorii guvernului șovinist de astăzi? Sau Sârbi, cărora prin Angyelic-ii și Le-maics-ii sei tot guvernul li-a demoralizat cu premeditare toată viața publică pentru a-i face mai accesibili maghiarizării? Sau în fine Români, care de o parte nici nu aleg deputați, ear' de alta de ani de zile mereu arată pe toată căile posibile, cât de nemulțumiți sunt și au cuvinte să fie cu actuala stăpânire liberală?

Dar' bine, cum se întâmplă totuși, de în adevăr cercurile nemaghiare dau majoritatea guvernamentală? Foarte simplu. Aici șovinismul se fac cu „sprigulul“ administrațiunii. Adecă fisa-papal dă ordin să se aleagă cutare mame-luc, pe care cercul nici după nume

nu-l cunoaște, ear' solgăbirul mobilizează toate antiștiile comunale, toți gornicii de păduri, toți jurații, notarii, tutorii orfanali și pe cei-ce doresc să ajungă la vre-o asemenea slujbă și apoi cu ajutorul gendarmilor, al promisiunilor de tot soiul și la întâmplare cu ajutorul câtorva fedeleșe de rachiu „națiunea“ își câpăta pe omul dorințelor sale, ca să o „representeze“ în parlament.

Mai pune prelungă aceste și legea excepțională electorală, care în Transilvania este în vigoare anume pentru-ca majoritatea românească să nu se poată afirma în defavorul guvernărilor, și apoi vei înțelege, iubite cetitorule, că „liberalism“ și „constituționalism“ ca în Ungaria nu mai găsesc să umblu cu opinci de fer și cu bătă de oțel preste nouă țeri și nouă mări.

Dar' aceste sunt lucruri în deobște cunoscute. Se știe, că acesta este motivul, care l'a îndemnat în prima linie pe Români să observe față cu parlamentul politica de pasivitate, cei din Ardeal dela începutul erei constituționale, ear' dela 1887 încoace și cei din Bănat și Țeara-Ungurească.

Însă ceea-ce toată lumea știe, politiciii maghiari nu voesc să recunoască în fața lumii. Aici mereu învârtesc la frașe sforăitoare, că liberalism ca în Ungaria nicăiri nu mai este, că națiunea maghiară, generoasă și marinimoasă, a dat fraților sei de altă limbă toate drepturile și libertățile, de care se bucură singură.

Se întâmplă însă câte odată, că totuși trebuie să recunoască și politiciii maghiari adevărul adevăr.

Când sunt la strimtoare, când se ceartă unii cu alții și-i fac imputări atunci câte-odată le es vorbe din gură, care dau a înțelege în ce chip au fost aleși mulți din ei reprezentanți ai națiunii. Și gura păcătoșului adevăr grașcesc.

O astfel de scenă interesantă a avut loc în ședința casei deputaților dela 7 August n. Ear' eroul ei este dl Stefan Tisza, „ales“ deputat al tirgușorului românesc Ocna-Sibiului pe timpul când tatăl seu, domnul Coloman Tisza, era atotputernic ministru-president al Ungariei.

Eată ce s'a întâmplat:

Stefan Tisza, luând în apărare stirpura de proiect rămasă din proiectul de reformă administrativă al guvernului, dice între altele: Dnii deputați au fcs mereu, că func-

ționarii comitatensi au fost numai corteși ai guvernului, ear' acum, când e vorba de introducerea sistemului de numire, se dice deodată, că funcționarii numiți devin o tabără de corteși ai guvernului. Într'un șir lung de ani dnii deputați s'au provocat numai la un cas concret, la alegerea din Kaposvár. Nu este aceasta o dovadă strălucită, că asemenea abuzuri sunt foarte sporadice? Atunci despre două mandate a fost cu desăvârșire dovedit, că nu au fost câștigate în mod corect, de dragul discuțiunii acceptez și pe al treilea, — cel din Kaposvár, — cum afirmă domniul, mandatul din Gyoma și cel din Alba-regală. (Voci sgomotoase în stânga extremă: Cel din Czegled, cel din Szolnok!) Iau așadar și pe cel din Czegled. (Larmă mare. Voci: Cel din Szolnok, cel din Ocna-Sibiului!) Deodată se va afla, că toate alegerile au fost ilegale. Alegerea din Ocna-Sibiului...

Baronul Kaas: Aceea nu a fost alegere, aceea a fost numire!

Stefan Tisza: Nu e vorba de mine, ci de alegătorii mei. Alegerea din Ocna-Sibiului a decurs în cea mai mare ordine și alegătorii din Ocna-Sibiului nu au dat nici cel mai mic privilegiu la expresiuni atât de deositoare.

Baronul Kaas: Cei din Alba-regală încă sunt atât de vrednici ca cei din Ocna-Sibiului.

Ear' după-ce Stefan Tisza 'și-a terminat discursul, a mai avut loc următoarea interesantă schimbare de idei:

Paul Hoitsy provoacă pe Tisza să spună, pe ce-și bazează părerea, că în alegerea dela Gyoma nu s'a pronunțat voința majorității. În toată țeara nu este mandat mai curat ca acesta.

Stefan Tisza declară, că Hoitsy n'a putut fi ales, căci nu a fost alegător. Prin urmare 'și-a câștigat mandatul în mod ilegal.

Paul Hoitsy întreabă, de unde știe Tisza, că învinuirea sa este întemeiată.

Stefan Tisza: Dacă dl deputat declară pe cuvântul seu de onoare, că a avut atunci dreptul de alegător, apoi recunoșc, că am fost indus în eroare, dar' altcum nu.

Contele G. Károlyi: La cuvintele, prin care dl deputat a ținut la alegerea din Alba-regală, fcs numai, că majoritatea mea de acolo a fost mai mare ca cercul d-sale întreg.

Credem, că de comentat nu mai e trebuință.

Eată dar', că la vreme de năcăz înșiși falnicii conducători ai națiunii maghiare își aruncă unul altuia, și prin urmare constată, că e adevărat, că alegerile parlamentare în Ungaria nu sunt curate. Și nefiind

curate, ele nu exprimă voința majorității țerii, principiul parlamentar este falsificat, sistemul reprezentativ dus la absurd, minciuna și volnicia erigiate în dogme politice.

Șovinistii le comit toate aceste și recunosc, că le comit, fără-ca să le atribue cineva vr'o vină, ear' când noi constatăm aceasta, apoi suntem agitatiori, rei patrioți și irredentisti și mai știe Dumnezeu ce.

De, dreptatea pretutindenea, dar' în Ungaria mai ales, umblă cu capul spart.

Presa bucurească și dl Vincențiu Babeș.

X.

Sub titlul „Intrigi împărătesce“ „Lupta“ (din 16 Iulie v.) publică următorul articol:

Ăntău „Românul“, apoi „Liberté Roumaine“ și pe urmă „Timpul“, aceste două din urmă în articole de fond, se ocupă de desbinările ce ar exista în partidul național român din Transilvania. Faptul în sine ne bucură. E o cestiune de onestitate și de datorie patriotică, ca diarele noastre să consacre din când în când câte un articol și provinciilor subjugate. Numai astfel vom isbuti să dăm o educație politică națională generațiunii ce ne succedează. Trebuie să fim însă totdeauna prudenți în această materie. Cât se poate de energici față cu stăpânitorii și indulgenți față cu cei stăpâniți, adică subjugăți. În special în ceea-ce privește viața politică internă, oareș-cum familiară a subjugăților, să nu exagerăm nici-odată lucrurile, să nu inventăm și cu atât mai virtos să ne ferim de a viri intrigi printre dișii.

E de altfel un lucru foarte elementar acesta, atât de elementar, încât ne mirăm, că diare serioase ca cele citate nu se sfîșecă interpretate în mod tei dențios și fals cele-ce se petrec în Sibiu, în sinul comitetului partidului național.

Ne miră mai virtos atitudinea „Timpului“, care fără voe, credem, a devenit victima unei intrigi de cea mai ordinară specie, ce se urzește de multă vreme în contra existenței partidului național.

Aceste intrigi, combinate în casele dlui Mitiță Sturdza, n'au alt scop, decât a aservi politica celor trei milioane de Români subjugăți ambițiunilor vulgare ale lui Sturdza și Curții împărătesce din Viena.

De opt ani se urmează această politică în formă nevinovată și adese-ori stupidă în fond, însă periculoasă intereselor românesci. De opt ani neînțelegerile între cele trei mi-

liane de Români au ajuns să se accentueze cu atâta forță, încât astăzi pare-că te afli într'un lab'rînt politic, de unde nu poți eși neterfelit.

Și dacă te gîndesci, că toate aceste intrigi sînt pornite din București, dela niște oameni, care în toată viața lor n'au dovedit decât ura cea mai mare în contra subjugăților și în contra adevăratelor interese românesci!

Cu ocaziunea sărbătorilor dela 10 Maiu mai mulți fruntași ai partidului național român au venit în București. Pretutindeni au fost bine primiți. Ei n'au venit aici să facă politică, ci să vadă, care sînt vederile intime ale bărbatilor nostri politici, fie ei din ori-și-ce partid. Au fost chiar și mai mulți Bucovineni în același scop. Dintre toți, cu care au avut întrevederi, nici unul, afară de Mitiță Sturdza, nu li-a refuzat concursul moral. Au plecat mulțumiți și încurajați pe la casele lor. Numai Mitiță Sturdza li-a dat sfaturi stupide. Ba acesta li-a mai atras atenția asupra unor miniștri și alți bărbaiți politici, care fiind rusofili, — după Sturdza, — nu pot decât să compromită cauza subjugăților și deci nu e consult să stai cu dișii nici la vorbă, ca nu cumva să deștepți bănelile legațiunii austro-ungare.

Înainte de a se întoarce acasă, dl N. Barbu l'a invitat la dînsul, ca să se concerteze asupra situațiunii lor și să stabilească, dacă în sinul partidului național există unitate de vederi și de acțiune. Afară de Dr. Lucaciu, V. Babeș, I. Coroian, Aurel Mureșianu etc. au mai fost invitați și Gr. T. Brătianu, V. Maniu etc. Toți aceștia s'au și prezentat.

Un agent al lui Sturdza însă, care din nenorocire s'a încuibat și în comitetul Ligei culturale, avînd cunoștință de acest conciliabul intim, a denunțat sateliților lui Mitiță cele-ce se plănuiesc, și aceștia, în cap cu dl Slavici, au năvălit neinvitați în casele dlui N. Barbu și au început să facă o gălgăie teribilă, dicînd, că dl Babeș este un spion unguresc, este trădătorul cauzei Românilor și cel mai mare dușman al existenței noastre. Astfel această întrunire intimă s'a spart fără nici un rezultat și dl Slavici a plecat imediat la dl Sturdza, relatîndu-i isprăvile sale.

Astfel s'au petrecut lucrurile domnilor dela „Timpul“, ear' nu recum le relațiază d-voastră după „Liberté Roumaine“ și „Românul“!

Mai adăugăm: dl Babeș, întreprîndu-se și cu dnii general Florescu și G. Bibescu, imaginația bolnăvicioasă a dlui Sturdza et C-iei a vădut imediat un complot panslavist, și de aici s'volut, că dl Babeș, președintele comitetului partidului național, ar fi un agent al lui Pobiedonosev.

FOIȚA „TRIBUNEI“

O călătorie în satele românesce din Istria.

De

Teodor T. Burada.

(Urmare.)

Lupta de conservare.

Sentimentul de conservare națională nu le lipsește deloc acestor Români reslațiți prin Istria. Ei văd pericolul, în care se află, de a fi cu totul slavisati de Slovaci ce au năpădit în peninsula istriană; Români au căutat în diferite timpuri mijloace, prin care să se poată opune curentului slavizator.

Astfel în anul 1887 un număr însemnat, vădînd pericolul ce-l amenință, făcără recurs la dieta provincială din Parenzo (capitala Istriei) printr'un apel scris în limba italiană, prin care cereau să li-se deschidă școale, în care să se poată instrui și ei în limba maternă, ca și alte popoare din imperiul Austriei.

Acest apel are următoarea cuprindere:

„Cătră președintele dietei a Istriei!“

„O gravă și seculară uitare așteaptă în ultima oară a necesității, dreptate și îngrijire, întrucât legile în vigoare permit, dela pa-triotismul și înțelepciunea acelor, cărora vo-ința alegătorilor istrieni a încredințat cel mai sfînt mandat.

„Atît pe coastele petroase ale Carstului, cît și la poalele mai ierboase ale muntelui Maggiore trăiesc de sute de ani strimtorată de calamitățile elementelor și de ignoranța

„intellectuală, dar' totdeauna onestă, totdeauna „paeinică și răbdătoare, o populațiune, care din fci în fci mai mult își perde cel mai sfînt caracter, limba și naționalitatea.

„O astfel de existență nenorocită nu „poate, și chiar nu trebuie să fie tolerată mai „mult de reprezentanții Istriei. A ajuns acum „momentul suprem, ca pe baza echității și a „garanțiilor constituționale să fie ascultați și „bunii și paeinicii contribuabili ai locurilor sus „numite.

„Nici locuitorilor din Jeiane, nici acelor „din Susnevizza, Birdo, Letai, Grobnico, Vi-lanova, Gradine și Jesenovici nu le este „iertat a asculta în biserică cuvîntul Dom-nului în limba lor proprie, și nici în o altă „înruđită cu a lor, instrucțiunea scumpilor lor „copii nu le este iertată decât în o limbă „străină.

„În satul Jeiane, mai mulți de 60 băieți „români sînt siliți a frecuenta școala din Mune, „străină și îndepărtată. Nu este de mirat, că „un lucru așa de anormal poate exista acolo, „cînd vedem, că la ultimul recensămînt, făcut „de autoritățile comunale respective, nu se „constată, că există un singur Român!

„Încît privește comunele mai mici dela „poalele muntelui Maggiore, statistica arată, „că se află preste una miie de Români, dar' „nici acolo nu se află urmă de școală română „și de preot român; singură femeia păstrează „scumpele reliquii, pe care trebuie să le apere „în contra uitării.

„Noi ne rugăm deci cu respect, ca prin „mijlocirea acestei înalte diete istriene să se „îndure a ne veni într'ajutor, conform legilor „statului, nu numai în afacerile școlastice,

„dar' și în cele bisericesci. În privința celor „bisericesci, binevoească consiliul permanent „din Parenzo a se referi la ordinul episcopesc „relativ, care la rîndul seu va pute ușor să „obțină instrucțiuni și dispozițiuni dela Vene-rabila Curie romană, care deja de mult timp „s'a îngrijit de necesitățile religioase ale cato-licilor români din alte țeri.

„Binecuvîntarea cerului să ajute lucra-rea, care se așteaptă dela înalta dietă istriană, „spre mulțumirea generală.

„Susnevizza, 28 Octomvrie 1887,

„(Mai mulți Români istrieni)“.)

Afar' de aceasta, Români istrieni făcără un alt apel găzduit Italianii din Istria, care s'a publicat în gazeta italiană „Il giovine pensiero“ nr. 17 din 26 Noemvrie 1887, pe care o dăm în traducere; ea sună astfel:

„Cătră Italianii din Istria!“

„Precum știți prea bine, locuiesc între „voi de secolu un popor latin, care nu v'a „făcut și nu v'face nici un neajuns. Poporul „acesta e bîntuit neîncetat de tot felul de „nenorociri, și nu se plînge, plătesce tributul „ce l-se cere, și tot nu se plînge.

„Toți l-au uitat, numai voi din cînd „în cînd în scrierile voastre v' mai aduceți „aminte de el, fără însă a v' hotări pînă acum „a ne întinde o mîna frățească pentru a ob-ține această reînviere, pe care umanitatea și „progresul o reclamă și în favoarea noastră, „șermanii de noi părăsiți.

1) Veđi gazeta italiană din Po'a „Il giovine pensiero“ no. 8 din 26 Octomvrie 1887.

„Numele de Român, care reînvie și în „noi și în voi atâtea memorii de glorie co-mună, nu are el oare destulă putere, ca să „v' hotărăscă a ne veni într'ajutor, în ex-tremul moment al necesității?

„Frați Istrieni, în numele cel sfînt al „mamei și al patriei, care ne sînt comune și „nouă și vouă, v' rugăm, nu ne refusați acest „ajutor, pe care și dreptatea și echitatea îl cere!

„Noi decînd sîntem școală n'am avut, „și de s'a arbat câte-odată vr'un învățător „între noi, acela ne vorbia o limbă, care nu „e a noastră. Numărul copilor nostri cu „toate aceste e cu mult mai mare ca cel „indispensabil prescris de legea provincială. „Apoi art. 19 al constituțiunei dispune, ca „naționalitatea noastră să fie respectată!

„De ani și ani sîntem siliți să ne ru-găm lui Dumnezeu într'o limbă străină, tot „în limba aceea ni-se țin predicile, în aceeași „limbă ni-se împărtășesc sfintele taine, cu „toate-că noi ne împotrivim, iubitele noastre „soții prefer mai bine a rămîne în propriul „lor cîmin, păstrînd cel mai sublim cult în „înima lor cu propria lor limbă, cu toate-că „§. 19 din constituțiune ne garantează națio-nalitatea!

„Poate cineva a cređut, că părăsirea „limbii și uitarea a ori-cărei tradițiuni despre „originea noastră vor merge cu așa mare re-pediciune, încât preste puțin timp va dispăre „chiar și urma acestor locuri nenorocite!

„Sperăm însă, că cel puțin voi, iubiiți „frați, onesti în totdeauna și în deplina stăpă-nire a acestei culci, care nouă nu ne este „acordată, v'ei ridica vocea voastră acolo unde „se cuvine, pentru-ca respectivii frați legali

„să se intereseze și să îndrepteze miseriile „noastre intelectuale și morale; ca uitarea ne-dreaptă de pînă acum să fie răsplătită con-„form ideilor unei bune administrațiuni sociale.

„Dee Dumnezeu, ca puternicul nostru „patronagi să împartă acestei șermane națiuni „darul cel mai scump, după care suspină „înima fiecărui om: instrucțiunea în propria sa „limbă, și noi vom fi recunoscători, vom fi „și de aici înainte credincioși acelor principii „de afinitate, care poate nu este cea de pe „urmă basă, pe care întemeiem speranțele „noastre de față.

„Frați Istrieni, nu este momentul acum, „căci ne lipsesc înlesnirile, de a v' arăta „mijloacele, prin care s'ar pute mai ușor in-timpina satisfacerea acestor nevoi ce simțim „și care din cauza înșositoare noastre posiți-„uni nu putem să le expunem.

„Vouă generoșilor, vi-se cuvine inițiativa „energetică, vouă înțeleptilor și prudenților, „vi-se cuvine această întreprindere, care este cea „mai bună. Să dee Dumnezeu, ca binecu-vîntarea tuturor acestor familii să fie cea „dintău recompensă.

„Susnevizza, 19 Noemvrie 1887.

„Un Român în numele tuturor“.

Nici acest apel n'a avut un rezultat mai practic decât cel dintău.

Aproape un an după aceasta, în August 1888, Români istrieni continuă cu stăruin-țele lor și înjghebară o altă petițiune cătră dieta istriană, iscalită de 47 capi de familie, care o dădură în mînile deputatului dietal și advocat Dr. Antonio Scampichio, cu rugă-mintea, de a o înainta și susține înaintea di-

Intrigile din București păreau a se sfîrși. Nu se gîndia nimeni, că firele lor vor străbate și Carpații, astîziind atmosfera politică a subjugărilor.

Domnul Babeș a convocat comitetul partidului cu scop de a le da seamă de rezultatul întrevederilor, pe care le-a avut d-sa în București cu mai mulți bărbați politici și cu regele Carol. Lăsa să se înțeleagă prin biuletul de convocare, că la ordinea zilei sînt mai multe chestiuni importante, care trebuie să fie discutate și deslegate într'un fel sau altul.

Acest biulet de convocare a ajuns și în mâinile lui Sturdza. Ajunge atît, ca acesta imediat să mobilizeze întreaga armată a sateliților sei și să dea alarma prin presa română, că în Sibiu se urzesc un complot panslavist în contra dinastiei habsburgice, și că promotorii acestui complot sînt generalul Florescu și George Bibescu. Și ridicoli și denunțianți!

„Românul”, „Timpul” și „Liberté Roumaine” conclud, că dl Babeș împreună cu marele filantrop Al. Mocsonyi vreau să pacteze cu partidul kossuth-ist, adică cu partidul revoluționar unguresc, și să stabilească o acțiune paralelă între partidul național român și cel kossuth-ist unguresc sub patronajul Rusiei și cu scop de a proclama independența Ungariei.

Într'unul din numerii viitori vom discuta și această insinuație stupidă.

Cato.

Dile de sîrbătoare în Sălagiu.

Bărsen-de-jos, 6 August.

(Raport special al „Tribunei”.)

(Urmare.)

II.

Di Barbulovici a deschis adunarea cu următoarea cuvîntare:

Onorată adunare!

Sînt momente solenne în viața muritorului, cînd spiritul omului nu este în stare a da expresiune fidelă simțimentelor, de care undulează alvea inimii sale, prin cuvînte, ci numai prin lacrimi ferbinți; cînd spiritul omului înălțat într-o regiune mai înaltă se deschide un orizont așa de vast al cugetării, cît darul vorbirii n-î capabil a investi darul ramificat a spiritului în cuvînte corespunzătoare, cînd omul pămîntean se simte foarte mic față cu schitea dumnezeirii, — care strălucesc într'însul și-l apropie, îl înalță pe el cîtă prototipul său, cîtă Dumnezeu; pentru aceste momente sîrbătorești vorbitorul e numai organul executiv și tălmăcitor al voinții spirituale împletite de dreapta lui Dumnezeu din simțimentele inimilor celor de față, care simțimente în mod cetitor se oglindează în ochii tuturor, și tocmai această împregiurare, ce îmi dătează concertul sublim al simțimentelor inimilor d-vostre celor nobile, pătrunse de momentuositatea sîrbătorii de aji, ceea ce ar trebui să cuvîntez, mi-a creat în loc, care din încrederea românii din Silvania îl ocup nedemul de 17 ani, (pentru că sînt convins, că nu l-am umplut așa precum pretind interesele multifarie și vitale ale națiunii mele), o pozițiune precă de onorifică, pe atît și de grea. Grea, dar onorifică e pozițiunea mea în acest minut solemn, pentru că stau față în față cu lamura românimii,

te: chiar în sesiunea aceluia an. Di Scam-pichio dădu petiția, despre care e vorba, în ziua de 30 Octomvrie același an în mîinile comisiunii școlastice a dietei, care a studiat-o cu îngrijire.

Eată cuprinsul petițiunii despre care e vorba:

„Inaltă dietă!

„Conform cu art. 19 al legii fundamentale de stat din 21 Decemvrie 1867, despre drepturile generale ale cetățenilor regatelor și terilor reprezentate în consiliul imperiului, fiecare națiune îndeosebi are dreptul inviolabil de a-și păstra și cultiva naționalitatea și limba sa proprie.

„Această dispozițiune a legii însă a ramas literă moartă pentru Români din Istria, căci pentru dînșii pînă în ziua de astăzi nici o școală măcar nu s'a făcut; cu toate că după datele statistice din 31 Decemvrie 1880, ei în aparență sînt în număr de 1562, în realitate însă ei sînt cu mult mai numeroși și cu toate că art. 1 al legii provinciale din 30 Martie 1870, despre instituirea, susținerea și frecventarea școalelor publice populare dispune, ca în fiecare ținut de o întindere de o oară să se înființeze o școală populară publică, dacă se vor afla 40 băieți obligați a frecventa școala, fie ca ținutul să cuprindă unul sau mai multe localități, fie chiar case împrăsciate ori venite la un loc în grup și.

„Populațiunea română din Istria locuiește în Satele: Susnevizza, Birdo, Villanova, Isenovic, Letai, Gropniș și Posert. Centrul acestor localități e Susnevizza, nu numai prin mai marele număr de locuitori, dar și

și-mi se desfășoară nu numai ochii corporali, ci și ochii spirituali în fața unor bărbați, pe care n'am fost fericiți a-i pute venera pînă acum, și a-mi împleti simțimentele inimii în cununa simțimentelor nutritive în inimile domniilor-lor. Grea, dar înaltă e pozițiunea mea în acest moment sîrbătorește, pentru că stau în fața iubitei mele maice națiuni și-mi scald ochii spiritului meu în rațele strălucitoare ale gloriei străbune a neamului meu, și picur lacrimile recunoștinței pe rane înfipte prin furtunile cele seculare sinului celui dulce al iubitei mele națiuni.

Dacă e sfîntă și măiestoasă și însușitoare de respect înaintea noastră persoana maicei noastre fisece, care ne-a purtat în sinul său, ne-a lăptat la pieptul său și ne-a secat lacrimile prin sărutările sale, și dacă cînd o întîmpinăm nu scim, ce vom face mai înainte, sărutăm-i vom mîna și fața, sau întrebăm-o vom: Maică dulce ce-ți lipsește? Flămîndă sau insetată ești, ce să te mîngăiu? Dacă față cu o maică, care dă viața unor indiviți singuratici și care a întemeiat o familie, sîntem datori a presta tributul recunoștinței, cu cît mai virtos ni-se umele sufletul de o pietate sfîntă și recunoștință fiască, cînd stăm față cu mama noastră națiune, care și aji își poartă înalta sa frunte brădată de furtunile seculare, și se o întrebăm: Maică dulce, flămîndă, insetată ești? Cu ce să te mîngăiem? Ear maica națiune ne răspunde „Însetez de cultură și învețătură!”

Onorată adunare! O împregiurare îmi umple inima de bucurie și sufletul de curaj și sfînt, că ca Român, care cuget, simțesc și lucru românesc, stau față cu confrăii Români, care sînt convins, că cugetă, simțesc și lucră ca Români!

Am venit la voi, fraților, ca arborînd în mijlocul nostru drapelul culturii românesce a poporului și țeranului român, să gravăm pe acela prin penelul înscins în simțimentele inimilor noastre emblema asigurătoare de reușirea întreprinderilor solide, „*virtus unitis*”, și să continuăm opul sublim al renascerii neamului românesc început în altarul crucii prin salvatorul omenimii Christos, care prin lacrimile divine vîrsate pentru decadența neamului său a picurat în inimile noastre virtutea iubirii mamei națiunii noastre, și n-a dat învețătură și exemplu, că opul renascerii fiecărui neam se poate împlini singur prin știință, laboare și sacrificiu. Oare promite rezultat dorit opul sublim, dar storcător de sudori crunte al regenerării poporului român? Promite, deoarece ce și prin rezultatele obținute pînă acum pe terenul creșterii și cultivării poporului român este deplin constat, că mintea Românului însetează după felinarul științei și inima lui însetează cu căldură după schitea culturii. Poporul țeran român merită a asuda pentru renasceră lui, deoarece ce are viitor, are rol însemnat în concertul popoarelor Europei civilizate, ear cheazășirea viitorului poporului român e întemeiată în trecutul lui cel desastros. Pentru că un popor, pe care sub durată apăsării seculare nu-l pot despărți de cătră limba, naționalitatea și legea sa strămoșească nici ranele usturătoare înfipte prin lovirile sorții îngdurate, ci acele le-a păstrat ca pe nisele clenodii scumpe în sacrarul inimii sale, acel popor are vitalitate, are putere de viață,

„pentru că nici una din localitățile sus numite nu se află în depărtare mai mare de o oară. În Susnevizza ar trebui deci să se deschidă școala, unde limba română, să fie limba de învățămînt.

„Subscriși prevăd, că pentru deschiderea acestei școale se vor ivi multe pedeci, dintre care cea dintăi lipsa de învățători, și după aceea lipsa unui local școlastic potrivit. Însă dacă nu se găsec în Istria învățători buni pentru învățămîntul în limba română, se află atari învățători în Bucovina, și n'ar fi un lucru greu a aduce unul sau mai mulți din acea provincie, pe care de altă parte în aceea ce privesc un edificiu școlastic potrivit, comunele sus numite, fiind interesate, ar fi gata la orice sacrificiu, pentru a prefăce o casă din Susnevizza, ca să poată servi de local, sau chiar construi unul din nou, cu speranță, că această înaltă dietă, convinsă despre cuviința și necesitatea de a nu lăsa să dispară cu deservire această urmă a națiunii, care de secol și secolii lucește aici și-și păstrează în mijlocul altor popoare propria sa limbă animată de cele mai liberale principii de echitate și dreptate, și iubitoare de tot progresul cultural, — se va îndura a-i ajuta cu un ajutor din fondul provincial.

„Și în adevăr în ce triste condițiuni morale și economice se află populațiunea română, numai din lipsa unei școale proprii. Cu toate aceste ea trebuie să contribuiească ca orice alte naționalități la cheltuielile însemnate ce le are provincia pentru menținerea școalelor publice, fără să uibă însă cel mai mic folos. Dar dacă o sumă de ani

pentru că precum aurul în foc se curățește și probează, așa și credința Românului în vîpaia suferințelor seculare s'a probat.

Onorată adunare! D-zeul părinților nostri prin geniul popoarelor, care a vîrsat lacrimi ferbinți preste cătușile popoarelor subjugate, a înălțat soarele libertății și pe orizontul poporului român, care prin focul său divin a topit lanțurile subjugării nu numai de pe brațele lui, ci și de pe mintea și inima lui, și poporul român devenit liber și domn preste persoana, voință și cugetarea sa, și-a înălțat fruntea brădată de furtunile secolilor, ca să pătrundă într'însa rațele binefăcătoare ale științei, și-a deschis inima, ca să o străbată căldura civilizațiunii. Vădînd bărbați providențiali ai neamului nostru, ești din sinul poporului: Alexandru și Andreiu și alții asemenea, ale cărora spirite clarificate și aji planează asupra sorții poporului român, că poporul cel liber însetează după știință și cultură, s'au concentrat rațele scintilelor în una și formînd din acele un soare strălucitor, l'a înălțat în orizontul națiunii române și l'a luminat, l'a făcut diuă preste terenul, care are de a-l cultiva. Acest far luminos, acest soare strălucitor, care dă direcțiune culturii în terenul națiunii române, e „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român”. Scim și experimentăm, că autorul naturii în nemărginita sa înțelepciune, spre a lumina lumea fizică diuă și noaptea, a aflat de bine a înfrumuseța bolta cerului, afară de soarele strălucitor, și cu miliardele de stele, planete, care toate își imprumută strălucirea din lumina soarelui; asemenea și bărbații nostri providențiali vîind, ca lumina soarelui „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” se nu fie localizată, ci să-și reverse rațele sale binefăcătoare preste întregul orizont al românismului, unde numai se află suflet, care suspină după cultura și știința românească, a dislocat în orizontul cultural al „Asociațiunii” mai multe stele sub numirea de despărțiminte, ca acele lumina științei imprumutată dela mama soare, adică dela „Asociațiune”, și o reverse preste românimea din ținuturile, în care locuiesc. Mama „Asociațiune”, în adunarea generală, ținută în Reghinul-săsece la 27 și 28 August 1890, după arondarea cea nouă a „Asociațiunii” în cele 33 despărțiminte, al Șimleului și al Șomeței-mari, le-a topit în unul sub numirea „despărțimîntul Șimleului al XVI-lea”.

Onorată adunare! În unire e puterea, pentru că mai multe forțe spirituale și materiale, deși modeste, întrunite, pot produce totdeauna rezultatul dorit, pînă cînd destrămăte, deși la aparență se ved unele puteri însemnate, nu pot produce rezultate îmbucurătoare. Afară de aceasta este deosebire între lucrarea dezvoltată prin indiviți singuratici în mod separat pe ori-și-care teren și între activitatea dezvoltată prin toți acei indiviți, dar împlețiți în legătura spirituală a unei însoțiri, ca corp moral, pentru că după axioma: „*exempla trahunt*”, asemenea secerătorilor, care lucră laolaltă, dela soții lor de muncă fiecare imprumută zel și înflăcîre spre lucru. Prin întrunirea celor două despărțiminte s'a înmulțit și terenul încredințat muncii noastre, însă s'au sporit și forțele spirituale și materiale; ear sporirea puterilor trebuie să ne potenteze și zelul spre lucru. Nu putem dice: „*mensus magna operari autem pauci*”, ci și „*mensus*

„Românii din Istria, în mare parte nepătrunși de propriile lor drepturi, n'au făcut nici un pas pentru a obține o școală populară în limba lor maternă, a sosit momentul acum, că, osteniți de a mai trăi în ignoranță și părăsiți, și ne mai vîind să fie considerați mai pe jos decît celelalte naționalități ce sînt în provincie și care au cu îndestulare școale publice, trebuie să-și ridice vocea spre a aprea acele sfînte drepturi, care le sînt garantate lor, ca și la toți cetățenii, prin legile fundamentale de stat.

„Convinsi deci, că nu putem încredința nimerei mai bine apărarea acestor drepturi, subscriși îndrănesc a se adresa la această înaltă dietă, ca în decursul acestei sesiuni a sale să binevoască a dispune:

1) „De a-și da votul său cît mai curînd să se deschidă în Susnevizza, și la nevoie și în alt loc, o școală publică populară cu limba română de învățămînt și cu limba germană ca materie obligatorie.

2) „De a însărcina comitetul permanent, ca să facă pașii necesari pînă la înaltă autoritate c. r. școlastică provincială, ca votul dietei cît mai curînd să fie realizat.

3) „De a destina din fondul provincial, — considerînd sîrăcia oamenilor, — un ajutor potrivit pentru provederea, adaptarea și mobilarea unui local pentru școală.

„Susnevizza, 31 August 1894”.

(Urmează 47 de subscrieri.)

(Va urma.)

magna operari autem multi”. Vast e terenul cultural cuprins în cadrul despărțimîntului celui nou și poate să fie și pârși, pe unde n'a pătruns încă aratul culturii, dar tocmai pentru aceea s'au contopit aceste două despărțiminte, două stele în una, ca lumina lor concentrată devenind mai mare și mai puternică să-și răspîndească rațele binefăcătoare cu o putere mai mare și extensivă și intensivă în toate direcțiunile, în toate păturile societății românesce. Și oare cine sînt aceia, care constituie steaua lucindă, a cărei chemare sfîntă este a lăși rațele culturii în sinul poporului român? Inteligenței mirene și bisericesci române îi incumbă datorița de a prămerge cu felinarul culturii pe toate terenurile vieții sociale. Deci să lucrăm cu toții, pentru că nici o poziție socială, fie înaltă, fie mică, nu ne poate mîntui sau scusa de datorița sfîntă de a conlucra cu puterile noastre spirituale și materiale la ridicarea edificiului cultural al neamului nostru, sub care singur se va pute scuti națiunea noastră în timpurile viforoase. Nu este Român cărturar, care să nu dătească națiunii sale pozițiunea onorifică, care o ocupă; națiunea ne-a născut, noi să o creștem! Și dacă fiecare dintre noi în toată viața sa va lucra pentru prosperitatea neamului său, nici interesul capitalului moral împrumutat dela națiune nu-l va pute răsplăti. Să punem în mișcare toate mijloacele, care ne garantează și asigurază ajungerea scopului sublim; între care după modesta-mi opinie sînt și următoarele: Să începem aji și nu mâine sau poimîne, pentru că Europa a înălțat în fruntea popoarelor drapelul culturii și al civilizațiunii, și toate popoarele pe întrecute înaintează, se nu stagnăm nici un minut, deoarece ce a stagna pe cariera culturii înseamnă a regresa. Dar să lucrăm, tata și mama în familie, învățătorul în școală, profesorul de pe catedra mușelor, preotul de pe amvon, juristul și avocatul pe terenul său de activitate; ear poporul țeran să-și pregătească terenul inimii și al ingenului său spre a primi sîmînța culturii și a învețăturii, care singură îi poate croi un viitor mai fericit, pentru că acel popor va avea viitor, care va avea carte, și al aceluia va fi pămîntul, care va avea cultură. Să îndemnăm pe surescenențele tinere ale poporului nostru, ca să îmbrățișeze măiestriile și industria, pentru că singure aceste deschid națiunilor sorșinții la o stare spirituală și materială înfloritoare.

Să lucrăm în direcțiunea îndigată de cătră mama „Asociațiune”, pentru că dela acest soare strălucitor primim lumina. Să lucrăm pe tot locul și între toate împregiurările, dar în una și aceeași direcțiune să lucrăm neîncetat fără întrerupere. Dacă spre creșterea și cultivarea unui individ se recer baremi două decenii, atunci spre cultivarea și educarea unei națiuni se recer tot atîția secolii, pentru că dacă un individ are de a da de pedeci pe cariera culturii sale, cîte stavile nu se rostogolesc în mersul carierei culturale a unei națiuni? Cîte greutăți are de a suporta și cîte furtuni de a brava!

Să nu identificăm cultura cu luxul, pentru că laolaltă sînt inimici conjurați unul în contra altuia; cultura adevărată iubescă virtutea, știința laboare, sacrificiul și parsimonia sau cruțarea, pînă cînd luxul nasce păcatul, timpirea ingenului, moliciunea și lenea, egoismul și dilapidarea sau prădarea averii. Să nu ne însușim cultură străină, ci proprie românească, pentru că Creatorul a depus în mintea și în inima Românului, ca într'o mină, baia bogată, tesaurii tuturor facultăților nobile, să le scoatem acele la iveală și să le cultivăm pe baza limbii și spiritului nostru național, și atunci vom avea cultură proprie și permanentă, pînă cînd, dacă vom importa în sinul neamului nostru cultură străină, cu aceea dimpreună vom importa și luxul și păcatele străine și cultura nu ni-o vom pute însuși, ca necompatibilă însușirilor și giurstarilor poporului român, în urmă vom rămîne cu pasiunile și păcatele importate cu cultura străină. Să nu adoptăm idea rătăcită, că cartea și cultura nu sînt compatibile cu coarnele plugului, cu sapa, coasa, secerea, cănepa, fusul și răboiul, adică, că cel-ce scie carte se nu lucre; pentru că numai acela, care scie lucrul, e în stare să și direagă, apoi tocmai cartea ne învață, că cum se muncim mai rațional, ca fructele să fie răsplătitoare pentru ostenile noastre, ba incumbă datorița inteligenței a deda și pe poporul țeran cu agricultura, horticulura, pomăria și stupăria rațională.

Să ne îmbrăștem produsele literaturii noastre naționale și diaristica, pentru că literatura și diaristica sînt barometrul, după care judecă opiniunea publică a Europei civilizate gradul de cultură, la care s'a avîntat cultura națiune, pentru că în coloanele acesteia, ca într'o oglindă, vedem reflexiunea fidelă a activității spirituale și materiale a cutărei națiuni pe toate terenurile vieții sociale adică a literaturii, industriei, comerului, economiei naționale; dar totodată e terenul acela, pe care își măsură toate popoarele lumii puterile

lor spirituale și materiale și prin punerea în lucrare a acestora se documentează înaintea lumii vitalitatea și dreptul ori-și-cărei națiuni de a fi înscrită în rîndul popoarelor civilizate ale Europei; prin urmare din ce e mai lăfă și prin mai multe foi periodice în toate direcțiunile reprezentată diaristica unei națiuni și din ce e mai numeros publicul, care își află nutremîntul ingenului și inimii sale în produsele diaristicii, ca într'un sorginte dător de viață spirituală, de aceea are drept mai mare respectiva națiune de a cuprinde un grad mai înalt între popoarele civilizate.

În urmă toate năsuințele noastre trebuie să le încoronăm cu un postulat principal, cu condițiunea *sine qua non*, ca în toate întreprinderile să exilăm, să excludem separatismul și egoismul din mijlocul nostru, acest moloch, care a înghițit multe întreprinderi sfînte și salutare, și cu sacrificarea eului să înălțăm pe pedestalul inimilor noastre altarul virtuții, solidarității și pe acela toți, mici și mari, inteligenți și popor, țeran, femei și bărbați, să punem pentru cultura și renascerea națiunii noastre și a poporului țeran sacrificiile ingenului inimii și ale averii noastre și uniți în cugete, simțiri și fapte să ne înrolăm sub drapelul „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, înălțat în mijlocul nostru prin înșăși mîna mamei noastre națiuni, înserind-ne de membrii acesteia, precum sîntem membrii uneia și aceiași națiuni.

După aceste mulțumind preanoratei adunări pentru preputa atențiune, cu care a binevoit a mă asculta și împorînd dela pîrintele îndurătorilor lumina harului cereșe preste lucrările noastre din ziua de astăzi, mă simț fericit a declara ședința de deschisă.

Corul vocal al Șomețenilor execută piesa „Adunarea preadorită”.

După cuvîntarea de deschidere la cuvîntul părintele protopop Indre și dice: că bărbații cei mari cu cuvîntul, cu fapta află mijloacele salutare pentru ajungerea scopului. Poporul român e fericit de a avea atari bărbați. O jumătate de secol, decînd s'a fondat „Asociațiunea pentru cultura și literatura poporului român”, o idee măreață a condus pe fondatorii acestei „Asociațiuni”, tot de aceea idee măreață și de sentimentele cele nobile sînt conduși și actualii conducători ai acestei „Asociațiuni”. Devisa e soarte mai bună pentru neamul românesc, ear mijlocul acesteia e cultura și știința. Ce noapte poate fi mai întunecoasă decît nesciunța, — sîntem de rasa latină și a ei menire e tot înainte, — deci salut cu bucurie în numele sei și al poporului său adunarea și membrii ei, care au venit să lumineze mintea poporului țeran din loc și giur, a-l pregăti pentru a primi cultura și știința prin arătarea la evidență ce poate face aceea. Ce ni-a dat Dumnezeu, limba, nime nu ni-o poate lua, dar datori sîntem a o cultiva, însă aceea numai poporul în întregul său și prin carte o poate face, ear la carte prin școală o să ajungă. Binevențează încă odată inteligența și-și cere seusele, dacă pregătirile n'ar fi corespunzătoare așteptării.

Urmează la vorbire Andreiu Medan. Reflectînd la micimea trupului său, ne revocă în memorie, că oare cînd trei comitate au fost una, aji sînt deschîșuite. În ciuda acestei împărțiri a rămas una, avînd școala politică bună, suferințele comite, dar aji, cînd inteligența se împușcă pe di ce merge, îl cuprinde o înduioșare. Francii nației învață 2 sau 3 clase și apoi s'îrșesc cu școalele, pentru că li bucează. Bărbați cu ingenii bune și nu sînt deopotrivă, aji pe toate terenurile, așa nici copiii nu pot fi toți deopotrivă buni și cu o egală aplicare la toate studiile; și neluînd aceasta în seamă li bucează. Totuși e explicabil lucrul, ce fac profesorii din școalele străine, dar și în cele 2-3 școale medii românești se întembla în număr mare casuri de aceste regretabile, apoi aceea e dureros. Reflectînd la vorbele scusitoare ale părintelui Indre dice, că lui „de lise dă din inimă un pîhar de apă și o bucată de mîlău”, e îndestulat cu primirea. În urmă dă expresiune dorinței, ca despărțimîntul nou să fie numit „Șimleu-Șomeța”.

Ar fi la rînd cetirea raportului, ceea ce nu se face, ci se alege o comisiune consistîndă din st. domni: Ioan Sîrb, protopop; Nicolau Nilvan, Florian Cocian, Dr. Florian Stan, ca să studieze raportul și să refereze pe scurt. Tot comisiunea aceasta e încredințată cu inscrierea membrilor noi, primirea taxelor anuale dela membrii vechi și ajutoarelor benevole oferite. Se mai alege o comisiune consistîndă din doamna G. Medan, Alexiu Berinde și Alexandru Pop, jude cerual, pentru a primi taxele anuale dela membrele reuniunii, ofertele și a înscrie membrii fondatori eventuali.

După aceste ședința se suspende pe un timp.

(Va urma.)

CRONICĂ

Numire. Ministrul ung. de culte și instrucție publică a numit pe controlorul de questură dela universitatea din Cluj, Carol Balás, questor tot acolo.

Scire personală. Domnul comite-suprem al comitatului nostru, Gustav Thalmann, a plecat ieri pentru vre o câteva zile la București.

Regimentul 3 de husari, care ani de-ardind a ținut garnisoana în Sibiu și împregiurime, va părăsi mâine orașul nostru, probabil pentru timp foarte îndelungat. După finea manevrelor dela Bistrița regimentul 3 de husari nu se va mai reîntoarce la Sibiu, ci va merge la Biserica-Albă, unde va ține de aci înainte garnisoana. Escadronul 1 al diviziunii prime va trece sub comanda căpitanului Gutt dela Biserica-Albă la Bielina, în provinciile ocupate, spre a ține garnisoana acolo. În locul reg. care ne-a părăsit va veni la Sibiu reg. 2 de husari dela Brașov.

Congresul rom. cat. ardelean. Episcopul Lönhart plănuiește convocarea congresului rom. cat. ardelean pe zilele de 22 și 23 Septembrie în Cluj. E probabil, ca statul rom. catolic să se prezente corporativ Maiestății Sale la Bistrița.

Baronul Gavril Apor, comite-suprem al comitatului Târnava-mare, a început în 7 l. c. o călătorie prin comitatul seu. La Mediaș comite-suprem a fost primit cu mare însuflețire și bucurie atât de magistratul orașenesc, cât și de populație. În 8 l. c. s-a avut loc în onoarea comitei-suprem conduct de torțe cu muzică. Edificiile publice, porțile și turnurile erau împodobite cu tricolorul maghiar național, ceea ce până aci nu s'a întâmplat, — spune „Kolosvár“!

Bătăie în Cluj pentru cântarea „Kossuth Lajos azt izzenet“. În nr. 159 al ziarului nostru am făcut cunoscută cetitorilor noștri țesătura părușă dintre nisse Maghiari și Germani, întâmplată nu tocmai demult la Cluj în hotelul „Elisabeta“. Dărele elujene ne anunță acum, că doi Germani, anume Genge și Schöpfler, participanți la această sângeroasă bătăie, au desertat din Cluj. La aceasta șovinistul „Ellenzék“ se plânge, că acești doi Nemți după interogator au fost puși pe picior liber, precând de altădată cetățeni „cinstiți“ din Cluj erau ținți în arest!!

Desgropări arheologice în Dobrogea. Desgropările arheologice ce le fac doi studenți în litere dela universitatea din București în insula șerpilor (Dobrogea) se urmează cu mare activitate. Joi s'a găsit o peatră mare de 60 cm. pătrați, pe care se află mai multe inscripțiuni în limba latină relative la orașul Tomi, în care se scie, că a fost exilat poetul Ovidiu. Dl prof. univ. Tocilescu va pleca zilele aceste acolo pentru cercetarea ei.

O nouă comedie germană localisată în limba noastră. Cetim în „Românul“: Dl P. Gusti, regisorul Teatrului-Național, a cetit comitetului teatral o comedie în patru acte, localisată de d-sa din nemțește. Titlul piesei este: Ioan Rodéanu.

Reducere de preț pe căile ferate române. „Românul“ scrie: Dela 1 August 1891 s'au redus prețurile biletelor directe de tren accelerat via Verciorova, care se vând de stațiunile T-Severin, Craiova, Pitești, București gara de Nord și București-sucursala, pentru Viena, Budapesta, Timișoara și băile dela Mehadia.

O nouă invențiune românească. Cetim în zărele din București, că dl Dim. Pompei, lucrător mecanic, a descoperit un mijloc, prin care s'ar pute construi mașini, la care mișcarea se nu mai fie provocată de vapori sau combustibili, ci prin un mecanism separat. D-sa va construi un model în atelierle școlăre de arte și meserii din București, unde l-s'a pus la dispozițiune gratis tot materialul necesar de ministerul domeniilor.

Regele Sârbiei Alexandru va fi însoțit din Viena la Paris de către ministrul sârbesc de culte Nicolici, care Duminecă a și plecat din Belgrad la Viena spre acest scop.

Exregina Natalia va merge la toamnă pentru o ședere mai lungă la Paris.

La afacerea uciderii ministrului bulgar Beltceff. După sciri din Sofia investigațiunea în afacerea uciderii ministrului Beltceff a înaintat până la compunerea acuzei în contra lui Karaveloff, Oroșia coiff și Moloff. Pertractarea finală s'a aminat, deoarece-ace acușății au apelat.

Regina Angliei Victoria a conferit prințului de Neapol „ordinul Iaretieri“.

Congres literar la Milan. În urma unei convențiuni între societatea scriitorilor din Milan și secretarul dela „Association litteraire et artistique internationale“, Milanul a fost ales ca loc pentru ținerea congresului literar în anul 1892.

Noue linii ferate rusești. O telegramă din Petersburg cu data de 6 l. c. anunță: Buletinul legilor publică mai multe ucase, care ordonă expropriieri pentru novele linii ferate. Aceste linii sunt: o ramificație asupra Safisyanului la drumul de fer Cate-

rina; linia Narew; apoi liniile dela Miaskeleabink, Breslau-Betrowsk, ramificații ale liniei transcaucasiane asupra Tehiaburului.

Dionisios V., patriarhul ecumenic din Constantinopol, a încunoscintat pe supleantul seu, metropolitul de Heraclea Germanos, încredințat cu administrarea afacerilor interne ale patriarhatului, că starea sa sanitară s'a îmbunătățit în mod însemnat și că îndată după reîntoarcerea sa în Constantinopol își va recupa postul.

Oficieri escadrei franceze la Moscova. O telegramă din Moscova cu data de 6 l. c. anunță: Admiratul Gervais, oficerii și suboficieri, care-l însoțesc, au sosit ieri aici. Ei au fost primiți de către primarul, consului general al Franței și de delegații municipale. Primarul a rostit un discurs, la care a mulțumit admiratul. Primarul l'a prezentat, în numele orașului, un album conținând vederi din Kreml, Moscova și Slavianski-Bazar. După dejun, s'a vizitat palatul Kreml și în urmă expoziția Asiei-centrale. Seara a avut loc un dîneu și iluminări.

Miscare de trupe rusești. Corespondentul militar din Petersburg al ziarului „Kölnische Ztg.“ anunță: Nou formată diviziune de cavalerie nr. 15, compusă în cea mai mare parte din regimente nou, va fi dislocată în imediata apropiere de granița austro-ungară și germană. Corespondentul amitește ultimele pregătiri de război ale Rusiei și apoi țice, că nici un guvern nu cutază a se provoca la monstrul pericol al acestora. Rusia după introducerea noiei arme va schimba marca apărării cu cea a atacului.

Censura rusească. — se telegrafează din Petersburg, — a interzis vîndarea cu numarul a ziarului „Sviet“.

Alianță între China și Japonia. Ziarul englez „Standard“ din Londra l'a scris din Shanghai următoarele: Guvernul chinez și cel japonez vor face încercări pentru încheierea unei intime alianțe între ambele imperii. Această alianță urmărește dezvoltarea comerțului, precum și întărirea internă față cu pericolul extern. Pentru încheierea acestei alianțe lucră înaltii dignitari din ambele state, guvernatorul general din Petchili, Libun-Schang, ministrul japonez de externe, și admiratul vicomte Enomato.

Din public.*)

Convocare.

Deoarece în urma noiei arondări a despărțimintelor „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, despărțimintul S-Sebeșului nici până aci nu s'a constituit definitiv, subscripții ca membri ordinari ai „Asociațiunii“ și totodată și membri ai comitetului despărțimintului se simt datori a convoca o adunare generală a despărțimintului S-Sebeșului în S-Sebeș pe Duminecă în 18/30 August a. c., la 3 oare p. m., în sala la „Leul de aur“, la care se invită toți membrii și binevoitorii „Asociațiunii“.

Obiectele:

1. Constituirea despărțimintului.
2. Încasarea de taxe.
3. Curenții.

S-Sebeș, în 10 August n. 1891

Z. Murășan m. p. Sergiu Medean m. p.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“

Viena, 11 August n. Regele Sârbiei conform programului a sosit aici la 10 oare seara. Regele a primit prezentarea dignitarilor prezenți, precum și o deputațiune sârbescă, apoi s'a îndreptat spre Hofburg, fiind salutat de un public numeros cu strigăte de „Zsivio“ și „Vivat“.

Ischl, 11 August n. Regele Sârbiei va fi primit la gară de Maiestatea Sa. În hotel va fi salutat de Archiducele Francisc Salvator și de prințul Leopold de Bavaria, apoi va primi pe Kálnoky și dignitarii. După ameați la 5 oare va avea loc în vila împărătească un dîneu de gală, cu care ocaziune regelui l-se vor prezenta Archiducesa Maria Valeria și princesele bavareze.

Paris, 11 August n. Ambasada rusească n'a primit nici o scire despre rămânerea marelui principe Alexiu. Se crede, că acesta a fost îndrumat din Petersburg spre a păstra cel mai strict incognito, ca astfel să prevină dorințelor ambelor guverne.

Paris, 11 August n. Scirea publicată de foile de aici, că un principe străin s'ar fi pușcat pentru datorii colosale, făcute prin jocul de cărți, întrucât este adusă în legătură cu regele Milan, este lipsită de ori-ce basă.

Bibliografie.

În editura spitalului rural Horez (jud. Vâlcea) a apărut:

Raport științific pe anul 1890. De Dr. V. Biau, medic-șef al spitalului. Extras din „Buletinul direcțiunii generale al serviciului sanitar“ din 1891. București 1891.

A apărut de sub tipar și se află de vîndare cu prețul de 1 leu 50 bani:

„Sistemele de cultură și raporturile lor cu starea socială“, de dl P. S. Aurelian.

A apărut și se află de vîndare la toate librăriile din România:

„Metoda doctorului Koch“. Tratatamentul tuberculozei, cu un apendice arătînd originea și compoziția remediului.

Pentru comanda se adresa la editor A. Davidescu, București, strada Lipsani (Hanu cu tei.) Prețul 1 leu 50 bani

„Românul Literar“. Apare în fiecare Duminecă în București. Nr. 29 dela 29 Iulie (10 August) are următorul cuprins: D'ale săptămîinii. — C. I. Notara. (Cu portret). — Congresul internațional pentru tuberculoză. — Micului Titic Nanu. Poesie dedicată în ziua de 17 Iulie 1890. De Const. D. Popescu, student. — Cum devii actor comic. De Coquelin cel mic. — Te-am vădut cu ochii plîși. Poesie de Radu D. Rosetti. — Cugetări. — În noaptea de priveghiere. Poesie de M. Stroe. — Par'c'o vîd. Poesie de Badea Pletea. — Rețeta săptămîinii. (Urmare). — Ghicitoarea 5. — Mănaștirile și bisericile din România: Biserica domnească din Curtea-de-Argeș, jud. Argeș. — Visita mortului. Satiră în prosă de Antonio Ghislaunoni. — Rudolf Schmidt: Tai-nele nopții. După o poveste estnică. — Biblioteca Românilui.

Extrase din foi bisericești și școlastice.

Posturi vacante:

— Un post de paroch în parochia de cl. a III-a din Șelimbăr, protopresbiteratul Sibiiului (archidieceză). Emolumentele împreunate cu acest post laolaltă computeate după calculul mediu al celor 5 ani din urmă dau suma de 340 fl.

Petițiunile sînt a se subterne până în 29 August st. v. oficiului protopresbiterat greco-oriental în Sibiiu.

— În protopresbiteratul Avrighului (archidieceză) posturile de învățători la școlăle conf. gr.-or. din următoarele comune:

Feldioara, cu salariu de 105 fl., naturalii în preț de 15 fl., curțir și lemne pentru foc.

Porumbacul-superior, cu salariu de 100 fl., folosirea grădinii școlare, curțir și lemne pentru foc.

Sebeșul-superior, cu salariu de 250 fl., curțir și lemne pentru foc.

Ucea-inferioară, cu salariu de 110 fl., curțir și lemne pentru foc.

Petițiunile sînt a se subterne până în 29 August st. v. a. c. oficiului protopresbiterat greco-oriental. în Avrigh.

Gălindarul zilei.

31 Iulie (12 August) 1891.

Julian: Eudochim.
Gregorian: Clara.
Soarele: răsare 5, apune 7.8

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 11 August n. 6 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Medial lunar 764.7)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vîntului
Observată	Diferența în preajmă		
726.4	-0.9	+16.6 +27.1+13.8	V.

Din țeară 8 August n. 7 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vîntul direcția	Alăria
Budapesta	76.3	+14.9	NV	3
Sătmăr	—	—	—	—
Cluj	75.9	+13.2	NV	1
Orșova	75.9	+21.2	S	1
Arad	76.2	+16.3	V	3
Panciova	76.1	+17.4	N	3

Sosiți în Sibiiu.

La 11 August n.

Hotel „Neurhrer“. Principele Odescalschi din Turnișor, contele Mikes din Mediaș, ofi. eri Beil, sublocotenent din Alba-Iulia Mihály, inspector, Horovitz, ambii din Cluj. Azner, senator din Reghinul-săseș. La-g din Bistrița, Fabini din Brateiu, Brandsch din Ibișdorf și Sindl din Bistrița, preoți evanghelici. Gauby, profesor din Graz. I. Rothe, profesor din Reichenberg. Dr. Krausz din Sighișoara. Tischer din Viena, Fredl din Budapesta, comercianți. Avrănescu, căpitan din Rimnic.

Hotel „Haberman“. M. Ilz, împiegat de căi ferate din Reimsnütz.

Economie.

Țirgul de țeară în Siria (Vilagos), după-cum sîntem înconșcințați din parte competentă, se va ține în 15 și 16 August st. n. a. c.

—*—

Starea sîmînăturilor în Ungaria.

După rapoartele oficiale despre starea sîmînăturilor (până la 7 August) ce au sosit la ministerul de agricultură ungar, temperatura cea nefavorabilă a influențat preste tot păgubitor asupra seceratului și trieratului. Din nenumerate locuri se anunță pagube elementare. Temperatura cea umedă a stricat foarte mult cerealele secerate și clăite, pricinuind pe alocurea chiar și încoțirea grăunțului. Afară de aceea prin multe locuri bucatele și-au pierdut și colorarea și cantitativ sînt mai slabe decum se spera. Recolta a dat rezultate diferite, mai slabe în stînga Dunării, în parte în dreapta Tisei și în Transilvania. Cu deosebire a stricat umedeala cartofilor, păstăioaselor și plantelor de grădină, care prin multe părți au perit așa de tare, încât nu vor da nici un produs. Porumbul și nații, cu puține excepțiuni, s'au dezvoltat foarte frumos. — Grăul. În stînga Dunării seceratul cu puține excepțiuni s'a isprăvit, căratul s'a putut sîrșirî numai în zilele mai din urmă, trieratul a început numai sporadic; rezultatul nemulțumitor. Paie puține. În dreapta Dunării recoltarea e aproape pretutindenea terminată; căratul a fost împedecat prin timpuri ploioase, din care cauză în privința calității a suferit mari pagube; rezultatul cantitativ e diferit, paie de mijloc. Între Dunăre și Tisa căratul continuă, trieratul s'a început; calitatea și cantitatea sînt foarte diferite; rezultatul în general e mediocru. În dreapta Tisei, cu excepția comitatelor nordice, e deja secerat; timpul ploios a cauzat pagube, calitatea s'a înrît; cantitativ rezultatul e mediocru, cu toate că pe alocurea e foarte slab. În stînga Tisei grăul s'a secerat în decursul unui timp foarte nefavorabil. Prin unele părți ale comitatelor Bihor și Sătmăr s'a secerat grăul frumos, roșu și îndesat; cantitativ în Bihor e mediocru, în Sătmăr mediocru slab. Între Tisa și Murăș seceratul s'a isprăvit, căratul s'a început; produsul e diferit; în cercul Halmagului-mare și al Verșetului din etul Timiș rezultatul e foarte bun; prin mai multe locuri însă sub mijlociu. În Transilvania seceratul e pe sîrșit; în comitatul Sibiiului și Făgărașului recolta e mediocru bună, în celelalte comitate se plîng economii de rugină și tăciune.

— Săcara. Prin părțile din stînga Dunării cantitativ e slabă, calitativ ceva mai bună. În dreapta Dunării produsul săcării e mijlociu, trieratul decurge. Între Dunăre și Tisa și în dreapta Tisei atât cantitativ, cât și calitativ slab. Prin părțile din stînga Tisei sîmînăturile de săcără sînt slabe. Între Tisa și Murăș, precum și în Transilvania cu puține excepțiuni recolta e mediocă. — Orzul a suferit foarte mult din cauza timpului ploios. Resultatul recoltei cantitativ e mulțumitor, calitativ lasă însă mult de dorit, în stînga Dunării mai cu seamă. Prin părțile din dreapta Dunării produsul e mediocru bun. Între Dunăre și Tisa mediocru. În dreapta Tisei orzul a păt, cantitativ însă e satisfăcător, de asemenea în stînga Tisei. Între Tisa și Murăș cantitativ mediocru, calitativ sub mediocritate, ear' în Transilvania s'a făcut foarte bun orzul. — Ovėsul prin ținuturile din ambele părți ale Dunării îndreptătește la cele mai bune speranțe în privința recoltei. De asemenea între Dunăre și Tisa, unde seceratul e în curgere. Un rezultat bun se așteaptă și în dreapta Tisei. În stînga Tisei, între Tisa și Murăș și în Transilvania recolta în general e bună și seceratul decurge deja prin multe locuri. — Porumbul în întreaga țeară se află în foarte bună dezvoltare, pretutindenea se așteaptă o recoltă bună, ba pe alocurea excelentă, numai în Transilvania va fi mai slabă pe alocurea. — Păstăioasele și plantele de grădină cu excepția ținuturilor din stînga Dunării sînt bune și îndreptătește la speranța unui produs bun. — Cartofii în stînga Dunării sînt slabi și pe alocurea încep a putrezi. În dreapta Dunării, între Dunăre și Tisa promit un produs bun. În dreapta Tisei au dat în coacere. În stînga Tisei în etele Bichș și Sătmăr sînt frumoși, în Bihor și Sălagiu au început a se putrezi; între Tisa și Murăș, precum și în Transilvania promit un rezultat bun. — Napii de zăhar și nutreț sînt aproape pretutindenea în frumoasă dezvoltare, pe alocurea încep însă a se putrezi. — Cănepa și inul sînt frumoase. — Tutunul se dezvoltă bine. — Nutrețul artificial în stînga Dunării a dat un produs îmbelșugat, partea cea mai mare însă e putred; otava e excelentă. În dreapta Dunării mazărețica a dat un produs mediocru, lucerna de a treia-oară a fost satisfăcătoare. Între Dunăre și Tisa nutrețul e frumos; în dreapta Tisei rezultatul a fost bun, ploaia însă l'a nimicit. În stînga Tisei cantitativ e excelent, calitativ însă slab. Între Tisa și Murăș și în Transilvania produsul e bun. — Livezile și islazurile au produs în dreapta și în stînga Tisei o otavă excelentă. În ținuturile din ambele părți ale Tisei fînul a fost rău, otava satisfăcătoare; între Tisa și Murăș și în Transilvania produsul în fîn a fost mediocru slab. — Vița de vie. În stînga Dunării strugurii sînt slabi, în comitatele Hont și Neograd Peronospora a început să facă stricăciuni; în dreapta Dunării și între Dunăre și Tisa produsul va fi ceva mai bunșor numai în sol nêșos; între Tisa și Murăș în general mijlociu; în Transilvania prin unele locuri promite un rezultat frumos, prin altele însă slab. — Poame vor fi puține, singur în Transilvania și între Tisa și Murăș produsul va fi pe alocurea ceva mai bun.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 8 August n. 1891.

Sîmînțe		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo	
			dela	pînă	dela	pînă
Grâu						
Băntăneasc vechiu		76	9.85	10.05	77	9.95
Grâu dela Tisa		76	9.85	10.05	76	9.95
Grâu „Pasta”		76	9.85	10.05	77	9.90
Grâu de Alba-Reg.		76	9.85	10.05	75	9.95
„Bacsa		76	9.85	10.05	75	9.95
Grâu ung. de Nord		76	—	—	71	—
Sîmînțe, vechi ori noue		Soiul	Calitatea per Hect.		Prețul per 100 chilogr.	
					dela	pînă
Săcără			70—72		9.15	9.15
Orz		Nutreț	60—62		6.40	6.40
Orz		de vîna	62—64		—	—
Orz		de bere	64—66		—	—
Cucuruz (porumb)		—	89—41		6.10	6.50
Cucuruz		bănt.	75		6.10	6.05
Meiu		de alt soi	73		5.90	5.90
Hrișcă			—		15.25	15.75
Măști pe term.	Grâu	de primă.	10.11	10.13		
	Cucuruz	de toam.	9.65	9.66		
	Orz	Main-Fun.	5.31	5.31		
	Orz	Aug.-Sept.	5.94	5.97		
	Orz	de primă.	5.65	5.67		
		de toam.	5.65	5.67		
Produce diverse		Soiul		Cant.		
				dela	pînă	
Prețul p-100 chilograme.	Sem. de trif	Lucernă ungurească				
	„	roșie				
	Oleu de rap.	rafinat			37.50	38.50
	Una de porc	dela Pasta			52	52.50
	„	dela țeară				
	Silindă	svîntă			44.50	45
	„	afomată			50.50	50.50
	Silindă				37.50	38.50
	Prune					
	Lietar	slavon, non				
	„	băntăneasc				
	Miere	brută				
	„	galbenă străcurată				
	Gură	de Rosenau			137.	138
	Spirt	brut			17.50	17.50
„	Drojdințe de spirt			18.50	19.50	

Cursul pieței din Sibiiu.

Din 10 August n. 1891.

Hărțile-monetă române	Cump.	9.30	vînd.	9.35
Lire turcești	—	10.45	—	10.50
Imperiali	—	9.45	—	9.50
Ruble rusești	—	1.24	—	1.26

Bursa de Budapesta.

Din 8 August n. 1891.

Renta de aur ung.	6 1/2	104.40
„ „ hărțile 4 1/2	—	104.80
„ „ hărțile 5 1/2	—	101.80
Imprumutul căilor ferate ung.	—	117.75
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	—	113.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—	99.50
Bonuri rurale ung.	—	92.—
„ croato-slavone	—	104.50
Obligațiunile desp. regalilor	—	96.75
Imprumut cu premiu ung.	—	141.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	—	131.25
Renta de hărțile austriece	—	92.25
„ de argint austriece	—	92.25
„ de aur austriece	—	111.50
Losurile austriece din 1860	—	147.50
Acțiunile băncii austro-ungare	—	1025.—
„ de credit ung.	—	334.50
„ „ „ austr.	—	238.50
Serisuri fondiare ale institut. de cred. și economii	—	—
„ Albină „	—	102.—
Argintul	—	—
Galbeni împărătești	—	5.57
Napoleon-d'ori	—	9.38
Mărci 100 imp. germane	—	57.95
Londra 10 Livres sterlingi	—	117.90

Bursa de Viena.

Din 8 August n. 1891.

Renta de

PIANURI ALESE

se află de vânzare în negustoria de pianuri

Heldenberg

în Sibiiu.

[1097] 6-30

Pian mare, pian mic, mignon și pianin.

Toate pianurile se vând aici cu mult mai ieftin, decum le-ar pute cumpăra cineva pe cale directă; prelungă aceasta numai ceea-ce e mai bun, ales în fabrici de om expert, prin urmare pianuri probate nu numai de unul care cântă la pian. Pentru judecarea unei construcții nedefectuoase a unui pian, prelungă a pute cânta se mai recer și alte cunoștințe speciale și experiențe.

Acea marfă de rate, pe care firme neînsemnate o fabrică anume pentru negoțul de provincie și o laudă în liniște prin agenți de diferite branșe, nu se poate recomanda spre cumpărare.

Garanță de mai mulți ani se înțelege de sine.

INSTITUT TIPOGRAFIC ÎN SIBIIU.

Se află de vânzare:

Plicuri oficinoase

adresate: direcțiunii financiare, — oficiului de dare r. u., — tribunalului reg. ca judecatorie a cârților funduare, — scaunului orfanal comitatens, — primăriei comunale, — judecătoriei cercuale, — protopretorului cercual.

község előljáróságától.

Sz.

A tekintetes

megyei árvaszéknek

Hivatalból.

Portomentes.

ügyben.

100 bucăți 50 cr.

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Piperuș Pătru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndărătnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstem de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un pețitor îndărătnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vântură-Teară.** Din poveștile californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpărătoarea.** Din poveștile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusciul-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Princesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbișoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. **Clara Milici.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 20 Iulie 1891.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Copșa-mică					
Viena	10.50	8.—	8.—		3.25	București	4.40	7.35		8.50	Viena	10.50	8.—	3.25	Teiuș		3.09		1.39	Copșa-mică	3.—	10.47		7.10	
Budapesta	8.30	1.50	3.20	5.50	9.15	Predeal	9.12	1.12		5.16	Budapesta	8.15	1.50	9.50	Alba-Iulia		3.50		2.19	Șeica-mare	3.81	11.27		7.43	
Szolnok	11.38	3.57	6.50	9.22	11.19	Timiș	9.41	1.42		5.57	Szolnok	11.14	3.57	1.05	Vințu-de-jos		4.09		2.36	Loanneș	4.15	12.08		8.27	
P-Ladány	2.12	5.51		11.53	12.57	Brașov	10.17	2.18		6.58	Arad	3.45	6.52	5.24	Jibot		4.52		3.08	Ocna	4.46	12.38	7.—	8.59	
Oradea-mare	3.53	7.06		1.50	2.12	Feldioara		4.20	7.23		Arad	4.30	2.20	5.46	Orăștie		4.55		3.30	Sibiiu	5.10	1.—	7.35	9.23	
Mező-Telegd	4.—	7.18		2.34	2.19	Apatia		5.07	8.08		Glogovaț	4.42	2.34	5.57	Simeria (Piski)		5.23		4.17						
Rév	5.22	8.18		3.03	2.49	Agostonfalva		6.09	9.04		Gyorok	5.08	3.05	6.19	Deva		5.59		4.33	Sibiiu		7.35	4.34	3.35	10.17
Bratca	5.45			3.46	3.26	Homorod		6.55	9.46		Pauliș	5.14	3.23	6.30	Branișca		6.24		4.55	Ocna		8.02	4.58	4.09	10.43
Bucia	6.05	8.51		4.09		Hașfalău		8.23	11.03		Radna-Lipova	5.32	3.39	6.48	Ilia		6.49		5.17	Loanneș		8.30	5.25		11.09
Cucia	6.31	9.07		4.55	4.21	Sighișoara		8.53	11.29		Conop	5.56		7.12	Gurasada		7.—		5.23	Șeica-mare		9.05	5.55		11.40
Huiedin	7.12	9.37		5.34	4.55	Elisabetopol		9.31	12.06		Béza	6.12		7.27	Zam		7.28		5.53	Copșa-mică		9.34	6.20		12.05
Stana	7.29			5.51		Medias		10.09	12.37		Soborșin	6.58		8.07	Soborșin		8.03		6.24						
Aghirș	7.49			6.12		Mediaș		10.31	12.53		Zam	7.26		8.33	Conop		9.10		7.17	Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.					
Ghirbău	8.01			6.25	5.47	Copșa-mică		10.47	12.53		Gurasada	7.52		8.57	Radna-Lipova		9.44	5.14	7.46	Cucerdea			2.50	8.20	2.41
Nădășel	8.14			6.39		Micăsasa		11.06	12.06		Ilia	8.08		9.13	Pauliș		9.53	6.01	7.57	Ludoș			3.34	9.11	3.27
Cluj	8.29	10.37		6.56	6.—	Blaj		11.42	12.13		Branișca	8.26		9.29	Gyorok		10.11	6.20	8.08	Oșorheiu			5.20	11.17	5.14
Apahida	9.03	11.28		8.45	6.34	Crăciunel		11.57	12.27		Simeria (Piski)	8.52		9.53	Glogovaț		10.34	6.49	8.30	Reghinul.-săs.			5.35		5.36
Ghirbău	10.08	12.38		8.20	6.18	Teiuș		12.28	2.49		Orăștie	9.50		10.19	Arad		10.46		8.40						
Cucerdea	10.37	1.14		8.07	1.08	Aiud		1.25	3.47		Jibot	10.16		10.60	Szolnok		11.18	8.24	9.05						
Uioara	10.56	1.21		8.24	1.05	Vințu-de-jos		1.50	4.07		Vințu-de-jos	10.36		11.16	Budapesta		4.15	11.51	2.21						
Vințu-de-sus	11.04	1.29		8.24	1.05	Uioara		2.05	4.28		Alba-Iulia	11.—		11.44	Viena		7.20	1.55	5.50						
Teiuș	11.28	1.54		8.22	2.19	Cucerdea		2.19	4.52		Teiuș	11.53		12.06		6.05	7.20	1.40							
	11.45	2.13		12.18	8.38	Ghirbău		3.15	5.26					12.38											
	12.13			12.18	8.38	Apahida		4.45	4.32	6.34															
Crăciunel	12.44			12.58	8.48	Cluj		5.14	6.08	4.53															
Blaj	12.59			1.34		Nădășel		6.47	6.29	5.30															
Micăsasa	1.35			1.51	9.14	Ghirbău		6.47	6.47	5.47															
Copșa-mică	1.51			2.29		Aghirș			7.02	6.11															
Mediaș	2.12			2.48	9.48	Stana			7.28	8.58															
Elisabetopol	2.31			3.03	9.50	Huiedin			8.29																
Sighișoara	2.48			3.26	10.06	Cucia			12.17	7.28															
Hașfalău	3.04			3.46	10.28	Bucia			12.47	7.47															
Homorod	3.46			4.04	11.04	Bratca				6.43															
Agostonfalva	4.04			5.35	11.19	Rév				7.12															
Apatia	5.26			7.23	12.27	Mező-Telegd				8.51															
Feldioara	6.10			8.09	12.58	Oradea-mare				9.10															
Brașov	6.41			8.43	1.15	P. Ladány				9.30															
Timiș	7.17			9.18	1.35	Szolnok				7.51															
Predeal	8.—			10.05	2.00	Budapesta																			
București	12.20			5.15		Viena																			
	1.41			5.57																					
	2.26			6.29																					
	8.50			11.55																					
Murș-Ludoș—Bistrița					Bistrița—Murș-Ludoș																				
Murș-Ludoș				4.—		Bistrița				1.16															
Țagu-Budatelic				6.45		Țagu-Budatelic				4.15															
Bistrița				9.59		Murș-Ludoș				7.21															
Nota: Numeri încaudrat cu linii groase înseamnă oare de noapte.																									
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare																				
Careii-mare				5.50		Zelău				11.—															
Zelău																									
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare																				
Careii-mare				5.50		Zelău				11.—															
Zelău																									
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare																				
Careii-mare				5.50		Zelău				11.—															
Zelău																									
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare																				
Careii-mare				5.50		Zelău				11.—															
Zelău																									
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare																				
Careii-mare				5.50		Zelău				11.—															
Zelău																									
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare																				
Careii-mare				5.50		Zelău				11.—															
Zelău																									
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare																				
Careii-mare				5.50		Zelău				11.—															
Zelău																									
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare																				
Careii-mare				5.50		Zelău				11.—															
Zelău																									
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare																				
Careii-mare				5.50		Zelău				11.—															
Zelău																									
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare																				
Careii-mare				5.50		Zelău				11.—															
Zelău																									
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare																				
Careii-mare				5.50		Zelău				11.—															
Zelău																									
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare																				
Careii-mare				5.50		Zelău				11.—															
Zelău																									
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare																				
Careii-mare				5.50		Zelău				11.—															
Zelău																									
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare																				
Careii-mare				5.50		Zelău				11.—															
Zelău																									
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare																				
Careii-mare				5.50		Zelău				11.—															
Zelău																									
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare																				
Careii-mare				5.50		Zelău				11.—</															